

Vammaisneuvosto/Pöytäkirja

Aika 20.05.2024 klo 17:00 - 18:22

Paikka Hallintotalo, kokoushuone Holvi, 3 krs, Torikatu 19 A

Käsitellyt asiat

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 28	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 29	Asialistan hyväksyminen	4
§ 30	Esittely erityisliikuntakortin käyttöönotosta ja seniorikortin hinnanalennus	5
§ 31	Lausunnon antaminen kaupungin sopeuttamisohjelmasta	8
§ 32	Vammaisneuvoston kesäkuun kokouspäivästä päättäminen	11
§ 33	Tiedoksi merkittävät asiat	12
§ 34	Muut mahdolliset asiat	13

Vammaisneuvosto/Pöytäkirja

Läsnä	Karvinen Liisa Pippuri Arto Hyvönen Sari Keränen Mika Lappalainen Harri Mutanen Matti Päivinen Marja-Leena Sarola Tarja Tanninen Risto Sinkkonen Minna	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen	
Muu läsnäolo	Eronen Marja Silvennoinen Ritva Mononen Olga	pöytäkirjanpitäjä, henkilöstösuunnittelija asiantuntija liikuntakoordinaattori	28-30 §:n klo 17.51 saakka
Poissa	Pappinen Arja	jäsen	

Allekirjoitukset

Liisa Karvinen
puheenjohtaja

Marja Eronen
pöytäkirjanpitäjä

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 20.5.2024 yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjanpitäjä

Marja Eronen

Vammaisneuvosto

§ 28

20.05.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

VAMNEUV 20.05.2024 § 28

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Totesi.

Vammaisneuvosto

§ 29

20.05.2024

Asialistan hyväksyminen

VAMNEUV 20.05.2024 § 29

Ehdotus:

Vammaisneuvosto päättää

hyväksyä asialistan.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Vammaisneuvosto

§ 30

20.05.2024

Esittely erityisliikuntakortin käyttöönotosta ja seniorikortin hinnanalennusVAMNEUV 20.05.2024 § 30
746/00.01.02.06/2024

Kulttuuri- ja liikuntakunnassa on käsittelyssä 22.5.2024 erityisliikuntakortin käyttöönotto ja seniorikortin hinnanalennus pykälä:

Valtuutettu Maija Kuivalaisen ym. valtuustoaloitteessa esitettiin erityisuimakortin käyttöönottoa Joensuussa. Aloitteessa tuotiin esille, että erityisuimakortti olisi kaupungin myöntämä kortti, jolla esim. pitkäaikaissairaat ja rintasyöpäleikatut voisivat saada edullisen uimakortin vuodeksi kerrallaan uimahalliin. Aloitteeseen annetaan erillinen vastaus kulttuuri- ja liikuntalautakunnan kokouksessa 22.5.2024 § 37.

Joensuun liikuntapalveluissa on tällä hetkellä käytössä vammaisliikuntakortti, EU:n vammaiskortti ja seniorikortti. Eri kaupunkien kesken tehtävä vertailu kaupunkien myöntämien palveluiden tai niiden hinnoittelun välillä on erittäin hankalaa. Kaupungeilla on käytössä erilaisia korttityhdistelmiä ja niiden palvelut poikkeavat melkoisesti toisistaan. Näin ollen esim. vertailu pelkästään seniorikortin kautta antaa usein harhaanjohtavan kuvan kunnan tuottamista palveluista ja niiden hinnoittelusta.

Tutkimusten mukaan pitkäaikaissairastavuus ja fyysisen toimintakyvyn ongelmat yleistyvät ikääntyessä (Finterveys 2017). Vammais- ja seniorikorteilla tuetaan henkilöitä, joille vamman tai sairauden takia uimahallit ovat erityisen tärkeä liikuntaolosuhde oman toimintakyvyn ylläpitämiseksi, ja joille muiden liikuntapaikkojen käyttö on esteellistä.

Vuoden 2023 aikana uimahallikäyntien määrä Virkistysuimala Vesikossa ja Rantakylän uimahallissa oli 232 827. Joensuun liikuntapaikkakyselyn mukaan uimahallit olivat viidenneksi käytetyin liikuntapaikka keskusta-alueella asuvien sekä toiseksi käytetyin liikuntapaikka yli 65-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (Joensuun liikuntapaikkakysely 2021).

Joensuun uimahalleissa lähes joka neljäs käynti tehdään vammais- tai seniorikortilla. Vuoden 2023 aikana kaikista uimahallikäynneistä 2,4 % tehtiin vammaisliikuntakortilla tai EU:n vammaiskortilla sekä 20,7 % seniorikortilla. Lisäksi uimahalleja ja kuntosaleja koskevissa hinnastoissa on käytössä alennusryhmät opiskelijoille, eläkeläisille ja työttömille.

Liikuntapalvelut esittää, että kulttuuri- ja liikuntalautakunta ottaisi käyttöön erityisuimakortin.

Kaupunki teetti lokakuussa 2023 seniorikorttikyselyn. Kyselyllä selvitettiin ikääntyneiden liikkumistottumuksia sekä seniorikortin ja liikuntapalveluiden käyttöä. Kyselyyn vastasi 537 joensuulaista. Kyselyn tulokset esitellään kokouksessa.

Mm. vanhusneuvosto on esittänyt useaan otteeseen seniorikortin hinnan alentamista. Liikuntapalvelut esittää seniorikortin hinnan alennusta. Liikuntapalvelut esittää lisäksi, että käyttöön otetaan aloitteessakin esitetty erityisuimakortti ja että kortin nimeksi tulisi erityisliikuntakortti. Erityisliikuntakortin hinta olisi yhtenäinen seniorikortin hinnoittelun kanssa. Erityisliikuntakortin käyttöönotolla pyritään edistämään vammaisten ja pitkäaikaissairaiden joensuulaisten liikunta-aktiivisuutta.

Vammaisneuvosto

§ 30

20.05.2024

Keskusta-alueen seniorikortin hintaa esitetään laskettavaksi seuraavalla tavalla:

Keskusta-alueen seniorikortti (suluissa nykyinen hinta)

- 25 €/3kk (33,60 €) (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk (67,10 €) (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk (134,20 €) (+ pantti 5 €)

Maaseutualueen seniorikortin hinnan esitetään pysyvän entisellään eli 25 €/12 kk (+ pantti 10 €).

Uutena korttina käyttöön otettaisiin keskusta-alueen erityisliikuntakortti ja maaseutualueen erityisliikuntakortti. Oikeus korttiin todistetaan kassalla. Todistukseksi käy EU:n vammaiskortti, Kelan maksupäätös tai Kelakortin tunnus.

Erityisliikuntakortti on tarkoitettu joensuulaisille henkilöille, joilla täyttyy vähintään yksi seuraavista kriteereistä:

1. EU:n vammaiskortti
2. Päätös Kelan hoito-, vammais- tai kuntoutustuesta
 - Alle 16-vuotiaan korotetusta tai ylimmästä vammaistuesta
3. Kelakortin tunnus
 - 203 – Astma, keuhkohtaumatauti
 - 103 – Diabetes
 - 108 – Lihastauti
 - 109 tai 303 – MS-tauti
 - 110 – Parkinsonin tauti
 - 111 – Epilepsia
 - 112 tai 188 – Psykiatriset sairaudet
 - 202 – Reuma
 - 206 – Sepelvaltimotauti
 - 201 – Sydämen vajaatoiminta

Valtion liikuntaneuvoston julkaisussa 2021:3 Soveltavan liikunnan tilanne kunnassa 2019, kuvataan kuinka erityisliikuntakortti tai vastaava on käytössä Suomessa ja millaisilla kriteereillä eri kunnat korttia myöntävät. Selvityksen mukaan kriteerit ovat hyvinkin kuntakohtaisia. Joensuun erityisliikuntakortin kriteereiden määrittelyssä on huomioitu, ettei myöntämisprosessi kuormittaisi etuun oikeutettua henkilöä, eikä terveydenhuollon tai liikuntapalveluiden henkilöstöä. Näin ollen kortin hakemiseen ei tarvita erillistä lääketieteellistä lausuntoa tai päätöstä, vaan oikeus korttiin voidaan todentaa kassalla. Lisäksi tällä tavalla vältetään salassapidettävien terveystietojen esittäminen ja säilyttäminen. Eri kuntien käytänteitä ja korttiin oikeuttavia kriteereitä esitellään tarkemmin kokouksessa.

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti oikeuttaa pääsyyn uimaan ja kuntosaleille Virkistysuimala Vesikossa ja Rantakylän uimahallissa. Kortin voi ostaa Virkistysuimala Vesikon tai Rantakylän uimahallin kassoilta. Kortti on voimassa ostopäivästä joko 3, 6 tai 12 kuukautta.

Maaseutualueen erityisliikuntakortti oikeuttaa pääsyyn yleisövuoroilla kaikille maaseutualueiden kunto- ja liikuntasaleille lukuun ottamatta Reijolan urheiluhallin liikuntasalia. Kortti on ostettavissa jokaisen alueen omalta palvelupisteeltä sekä verkkokaupasta. Kortti on voimassa vuoden ostopäivästä.

Erityisliikuntakortin hinnoitteluksi esitetään seuraavaa:

Keskusta-alueen erityisliikuntakortti

- 25 €/3kk, 5-16-vuotiaat 12,50 € (+ pantti 5 €)
- 50 €/6kk, 5-16-vuotiaat 25 € (+ pantti 5 €)
- 100 €/12kk, 5-16-vuotiaat 50 € (+ pantti 5 €)

Vammaisneuvosto

§ 30

20.05.2024

Maaseutualueen erityisliikuntakortti

- 25€/12 kk (+ pantti 10 €), alle 18-vuotiaat maksutta

Liikuntapalveluiden arvio on, että seniorikortin hinnan alennus ja uuden erityisliikuntakortin lanseeraus ei vaikuta liikuntapalveluiden tuloihin merkittävästi.

Keskusta-alueen seniorikortin uudet hinnat, erityisliikuntakortin käyttöönotto ja erityisliikuntakortin hinnat astuvat voimaan 1.9.2024, mikäli kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää edellä olevan mukaisesti.

Liikuntakoordinaattori Olga Mononen esittelee erityisliikuntakortin käyttöönottoa ja seniorikortin hinnanalennusta.

Ehdotus:

Vammaisneuvosto merkitsee esittelyn tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Vammaisneuvosto

§ 31

20.05.2024

Lausunnon antaminen kaupungin sopeuttamisohjelmasta

VAMNEUV 20.05.2024 § 31

507/00.01.06/2024

YLEISTÄ

Tässä vammaisneuvoston lausunnossa otetaan kantaa palveluverkon kiinteistöihin, palvelujen järjestämiseen ja palvelujen sisältöön, laatuun ja laajuuteen. Talouden mittava sopeutustyö käynnistyi loppuvuodesta 2023. Vuoden 2024 talousarvio sisältää nettomenojen kasvua hidastavia toimenpiteitä, mutta tavoitteeksi asetettiin, että laajempi talouden sopeutustoimenpiteiden kokonaisuus valmistuu maaliskuun loppuun mennessä. FCG Oy on avustanut kaupunkia sopeutustoimenpiteiden kokonaisuuden valmistelussa.

Kaupunginhallitus on 15.4.2024 § 138:ssä pyytänyt lausuntoa lautakunnilta, Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunnalta, seudulliselta joukkoliikennejaostolta sekä henkilöstö- ja työllisyysjaostolta lausunnot talouden sopeutustyön keinovalikoimasta omaa toimialaa koskevien toimenpiteiden osalta. Lisäksi nuorisovaltuustolle sekä vanhus- ja vammaisneuvostolle annetaan mahdollisuus lausua asiasta.

Vammaisneuvosto tuo tärkeimpänä huolenaan sen, että missään sopeutusohjelman keinovalikoiman havainnoissa tai tausta-aineistossa ei ole mainittu, että sopeutustoimien osalta olisi tehty tai otettu huomioon vammaisvaikutusten arviointia. Vammaisneuvosto edellyttää, että viimeistään suunnitteluvaiheessa tai ennen toimenpiteitä tehdään vammaisvaikutusten arviointi.

Vammaisten henkilöiden oikeuksista tehty YK:n yleissopimus ja sopimuksen valinnainen pöytäkirja tulivat Suomessa voimaan vuonna 2016. Yleissopimuksen tarkoituksena on taata vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä edistää vammaisten henkilöiden ihmisarvon kunnioittamista.

Yleissopimuksen mukaan vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa. Yleissopimus korostaa siis ihmisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä yhteiskunnan esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Yleissopimus korostaa myös vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien järjestöjen osallistumista heitä koskevaan päätöksentekoon. Lähde: Microsoft Word - Vammaispoliittinen ohjelma kh 18.1.2021 official (joensuu.fi)

Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä vammaisuuden tai muiden erityispiirteinen vuoksi.

Lausunto vastaa seuraaviin aihealueisiin:

PALVELUVERKKO, KIINTEISTÖT

1. Kouluverkko
2. Päiväkotiverkko
3. Liikuntapaikkaverkosto

PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

4. Aluepalvelut- kadut, puistot, liikuntapaikat, toimitilat

Vammaisneuvosto

§ 31

20.05.2024

5. Liikuntapalvelujen maksujen korottaminen
6. Katujen ja puistojen hoito ja kunnossapito

PALVELUJEN SISÄLTÖ, LAATU JA LAAJUUS

7. Joukkoliikenteen kehittäminen
8. Sinkkolan kotieläinpiha
9. Kansalaisopiston palvelut
10. Kirjaston aukioloajat
11. Luottamushenkilöorganisaatio

PALVELUVERKKO JA KIINTEISTÖT

Vammaisneuvoston näkökulmasta sopeutustyön keinovalikoiman palveluverkko-osiossa käsitellyt koulu-, päiväkot-, ja liikuntaverkostolinjaukset tulevat vaikuttamaan vammaisten lasten, nuorten ja heidän perheidensä elämään ja liikuntaverkkolinjaukset kaiken ikäisiin.

Vammaisneuvosto toteaa, että Joensuun lähipalveluverkko ei tulevaisuudessa ole kaikkien yhdenvertaisesti saavutettavissa, mikäli sopeutussuunnitelmat toteutuvat esitetyn mukaisesti. Lisäksi esitetyt toimenpiteet, tulevat ne lisäämään erityislasten ja -nuorten päivittäistä kuormitusta pidentyvien matkojen vuoksi. Vammaisneuvosto on huolissaan myös mahdollisista sivuvaikutuksista, kuten mahdollisesta koulukiusaamisen lisääntymisestä, yksinäisyydestä ja sosiaalisten suhteiden rapautumisesta tilanteissa, jossa lapsi tai nuori joutuu siirtymään koulusta toiseen kauas kotoaan.

Mikäli sopeutustoimet toteutuvat tulee huomioida kouluissa, päiväkodeissa ja liikuntapaikoilla saavutettavuus ja esteettömyys sekä turvallisuus.

PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Palvelujen taso ei tule heikentyä. Vammaiset ihmiset joutuvat käyttämään arjessaan erilaisia apuvälineitä ja palveluita, jolloin infran tulee olla vähintään nykyisellä hoidon tasolla huomioiden vammaiset henkilöt, liikuttaenpa kaduilla, teillä tai puistoissa.

Vammaisneuvosto pitää huolestuttavana, mikäli liikuntapalvelujen maksut nousevat hallitsemattomasti. Liikunta on monelle vammaiselle arjen pelastaja ja vertaistuen kannalta todella tärkeää. Myöskään vammaisjärjestöjen toimintaedellytyksiä ei saa heikentää.

PALVELUJEN SISÄLTÖ, LAATU JA LAAJUUS

Joensuun kaupungin tavoitteena on: "Kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali jo vuonna 2025. Ilmasto-ohjelman päämäärän mukaan kaupunki, asukkaat, yritykset ja muut paikalliset toimijat vähentävät yhdessä 60 prosenttia Joensuun alueen kasvihuonepäästöjä tavoitevuoteen mennessä. Loput 40 prosenttia päästöistä sidotaan hiilinieluihin tai kompensoidaan."

Julkiseen liikenteeseen tulee enemminkin investoida kuin leikata, jotta useammat vammaiset henkilöt voivat tasavertaisesti käyttää joukkoliikenteen palveluja. Joukkoliikenne on ekologinen vaihtoehto ja siihen panostamalla saadaan lisää käyttäjiä. Saavutettava ja esteetön joukkoliikenne mahdollistaa ja huomioi digitalisaation, jossa eri vammaisryhmät on otettu huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

Sinkkolan kotieläinpiha, kansalaisopiston ja kirjaston palvelut ovat vammaisillekin arjen hyvinvointia tuottavia palveluita, jotka tulee olla saavutettavissa edullisesti. Näistä palveluista hyötyy kaikki kuntalaiset. Opiskelu ja kulttuuri kuuluvat kaikille.

Vammaisneuvosto

§ 31

20.05.2024

Mikäli toimielinten kokousmääriä vähennetään, kokousajat tulevat pitenemään, kokoukset ovat raskaampia ja asioihin reagoiminen hankaloituu. Jokaisella vaikuttamistoimielimellä on tehtävänsä, joiden laatu vaarantuu, mikäli kokousmäärät vähenevät.

Ehdotus:

Vammaisneuvosto antaa edellä kirjoitetun lausuntona talouden sopeutustyön keinovalikoimasta toimenpiteiden osalta ja pyytää huomioimaan seuraavat asiat

1. vammaisten henkilöiden oikeuksista tehtyä YK:n yleissopimusta ja yhdenvertaisuuslakia tulee noudattaa
2. vammaisvaikutusten arviointi tulee tehdä ennen päätöksentekoa
3. kaikissa sopeuttamistoimien keinovalikoimassa tulee huomioida aina kuntalaisen, ja myös vammaisen saavutettavuus ja esteettömyys sekä turvallisuus.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Vammaisneuvosto

§ 32

20.05.2024

Vammaisneuvoston kesäkuun kokouspäivästä päättäminen

VAMNEUV 20.05.2024 § 32

1685/00.01.02.04/2023

Ehdotus:

Vammaisneuvosto päättää pitää kesäkuussa kokouksen 19.6.2024 klo 15.00, kokoustila Jaakko.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Vammaisneuvosto

§ 33

20.05.2024

Tiedoksi merkittävät asiat

VAMNEUV 20.05.2024 § 33

Päätös:

Merkittiin tiedoksi:

Kirkkokadun ja Sairaalakadun pohjoisosissa käynnistyy katutyöt

Joensuun kaupunki aloittaa katujen saneerauksen Kirkkokadun ja Sairaalakadun pohjoisosissa maanantaina 20. toukokuuta. Kunnostettavaan alueeseen kuuluu Kirkkokatu Niskakadun ja Sairaalakadun välillä sekä Sairaalakatu Koulukadulta Kauppakadulle. Töiden on määrä valmistua marraskuussa.

Remontissa uusitaan katurakenteet, vesihuoltoa, kaapelointeja ja valaistusta. Katupuita joudutaan kaatamaan, mutta niiden tilalle istutetaan uusia. Työmaan kohdalla on autoilijoille läpiajokielto, mutta kiinteistöihin ajo sallitaan. Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden reitit pyritään säilyttämään, mutta kulkemista voidaan joutua rajoittamaan tilapäisesti.

Työmaa vaikuttaa linja-autoliikenteeseen Kirkkokadulla Siltakadun ja Yläsatamakadun välisellä osuudella. Seurakuntakeskusta vastapäätä oleva bussipysäkki joudutaan sulkemaan työmaan ajaksi ja linja-autot ajavat kiertoreittiä. Lähimmät pysäkit löytyvät Koskikadulta ja Yläsatamakadulta. Ajankohtaiset reittitiedot voi tarkistaa reittioppaasta jojo.joensuu.fi.

Lisätiedot: rakennuttaja Ilkka Ratilainen, 050 057 6528, ilkka.ratilainen@joensuu.fi

Vammaisneuvosto

§ 34

20.05.2024

Muut mahdolliset asiat

VAMNEUV 20.05.2024 § 34

Päätös:

Muita asioita ei ollut.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 28, § 29, § 30, § 31, § 32, § 33, § 34

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja peruste:

Päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, jolloin kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.